

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความแตกต่างของระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
 ที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน โดยได้ตั้งข้อสมมุติฐาน
 ไว้ว่า "นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางมีแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
 ระดับสูงและระดับต่ำ"

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of
 Variance) พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
 แตกต่างกันจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ
 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q-statistic
 โดยวิธีของ Newman-Keuls Test พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพ
 ทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด รองลงมาคือนักเรียนที่มา
 จากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูง สำหรับนักเรียนที่มาจากครอบครัว
 ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่สุด ผลการวิจัยนี้
 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน เช่น แมคเคลลันด์
 (McClelland)¹ ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสัมฤทธิ์กับพื้นฐานทางสังคม (Social
 class background) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้จัดการชาวโปแลนด์ อิตาลี และเตอร์กี

¹ McClelland, The Achieving Society, pp. 179-280.

เขาสรุปว่า ผู้จัดการที่เหมาะสมที่สุดมาจากสังคมชั้นกลาง เพราะว่ามีความต้องการสัมฤทธิ์
 สูงกว่าระดับอื่น ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของลิปเซตและเบนดิก (Lipset and Bendix)¹
 ที่พบว่ากิจกรรมกิจชั้นหัวหน้าชาวอเมริกัน 50-80 % มาจากสังคมระดับกลางและสูง และแนว
 โนมของพ่อคดคล้องกับการศึกษาของโรเซน (Rosen)² ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ขององค์
 ประกอบความโครงสร้างของครอบครัว (Family Structure) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 เขาสรุปว่า ระดับชั้นทางสังคมของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุตร
 ครอบครัวยุคใหม่จากระดับชั้นทางสังคมแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันด้วย คือ
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กชายในสังคมชั้นกลางและชั้นกลางระดับต่ำสูงกว่าเด็กชายใน
 สังคมชั้นต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาของแฟรงเคิล (Frankel)³ ซึ่งได้ทำการศึกษา
 เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อผลการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา
 พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 สูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ผลเช่นเดียวกันนี้ค้นพบโดย
 เวอร์ทิงตัน (Worthington)⁴ ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า ผู้ปกครองระดับกลางและระดับสูงให้การส่งเสริม
 การเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

¹ Lipset and Bendix, Social Mobility in Industrial Society, pp. 134-135.

² Rosen, "Socialization and Achievement....," : 623.

³ Frankel, "A Comparative Study of Achieving....," : 174-179.

⁴ Worthington and Grant, "Factor of Academic....," : 7-10.

จากผลการศึกษาวิจัยที่กล่าวมาแล้วทั้งสิ้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุตร ครอบครัวที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับกลางและระดับสูง มักจะมีบุตรที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า ครอบครัวที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำเสมอ สาเหตุนี้ เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะครอบครัวที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน จะ มีความแตกต่างกันในองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

1. รายได้ของครอบครัว ครอบครัวที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม ระดับกลางและระดับสูง มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวสูง ทั้งบิดาและมารดาอยู่ในฐานะที่ จะสรรหาสิ่งต่าง ๆ มาบำบัดความต้องการของบุตร ซึ่งอยู่ในวัยที่อยากได้สิ่งนั้นสิ่งนี้ ทั้ง ในด้านอาหารการกิน เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การศึกษา และที่สำคัญคือ ทุนการศึกษาที่จะ สนับสนุนให้บุตร เรียนในระดับสูง ๆ ถึงขั้นอุดมศึกษา ซึ่งตรงกันข้ามกับครอบครัวที่สถานภาพ ทาง เศรษฐกิจและสังคมต่ำมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่ำ ไม่พอเพียงในการสนับสนุนด้าน การ เรียนของบุตร บิดามารดาต้องช่วยกันหาเงินตัวเป็นเกลียว เพื่อหารายได้มาจุนเจือ ครอบครัว บางครั้งอาจจะทวงไขแรงงานของบุตรในการช่วยประกอบอาชีพ งานวิจัยที่ สนับสนุนในเรื่องนี้คืองานวิจัยของ สวัสดิ์ บันเทิงสุข¹ ซึ่งทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างสภาพทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียน และปัญหาความต้องการ ของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันจะมีปัญหาในเรื่องการเรียนต่างกันคือ นักเรียน ที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำประสบปัญหาเรื่อง การ เรียนโดย เฉลี่ยแฉวมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครอง มีรายได้สูงกว่า และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างประสบปัญหามากกว่านักเรียนที่ผู้ ปกครองมีอาชีพอื่น

¹สวัสดิ์ บันเทิงสุข, "การสำรวจปัญหาและความต้องการ.....," หน้า 247.

2. การอบรมเลี้ยงดู ครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน มักจะมีแบบแผนในการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่างกันด้วย อานนท์ อากาภิรม¹ กล่าวว่า ครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางและระดับสูง ย่อมมีโอกาสหรือเวลาในการเอาใจใส่และการอบรมสั่งสอนบุตร ได้ดีกว่าครอบครัวที่ยากจน การอบรมมักเน้นในเรื่องความเป็นระเบียบโดยยึดคติว่า "เด็กคืออยู่ที่การอบรมสั่งสอน" สำหรับครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ การอบรมเลี้ยงดูมักจะไม่ค่อยปลอ่ยปละละเลย หรือเลี้ยงตามยถากรรม เพราะบิดามารดาไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่อบรมสั่งสอนบุตร เนื่องจากต้องทำงานหนักตลอดเวลา การอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันนี้ มีผลโดยตรงต่อแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์ของบุตร ละครายมาศ ศรีทศต์² กล่าวว่า การที่บุคคลจะมีแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์มากหรือน้อย สูงหรือต่ำเพียงใดนั้นย่อมแล้วแต่การอบรมเลี้ยงดูที่บุคคลนั้นได้รับจากบิดามารดาเมื่อเยาว์วัย

3. สัมพันธภาพและบรรยากาศในครอบครัว ครอบครัวที่บิดามารดารักใคร่กันดี ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ให้ความรักความอบอุ่น ความใกล้ชิดสนิทสนมกับสมาชิกในครอบครัว อย่างพอเพียง ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นใจ มีกำลังใจ และมีกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ในครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ ความยากจน และความบีบคั้นทางด้านการเงิน มักจะเป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทภายในครอบครัวบ่อย โดยเฉพาะระหว่างบิดาและมารดา ทำให้บุตรเกิดความหวาดกลัว ขาดความรักความอบอุ่น มีความวิตกกังวล รู้สึกไม่ปลอดภัย และเกิดความท้อแท้เมื่อหน่ายในการศึกษาเล่าเรียน

¹ อานนท์ อากาภิรม, ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย, หน้า 150.

² ละครายมาศ ศรีทศต์, "การศึกษาพัฒนาการจากแจ้งจิตวิทยา.....," หน้า 636.

4. ความมุ่งหวังของผู้ปกครองในด้านการศึกษาของบุตร และการวางแผนการอัน
อนาคตสำหรับบุตร เป็นแรงกระตุ้นประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของบุตรอย่างมาก
 จากผลการศึกษาของโรเซน¹ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านโครงสร้างของ
 ครอบครัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า บิดามารดาของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็น
 ผู้เน้นการฝึกความต่องการ สัมฤทธิ์สนใจในงานของบุตร ตั้งเป้าประสงค์สำหรับบุตร คอยดูแล
 ความสามารถในการแก้ปัญหาของบุตร ครองกันข้ามกับบิดามารดาของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่
 สัมฤทธิ์ต่ำขาดความเอาใจใส่ในผลสัมฤทธิ์ของบุตร และไม่ได้ตั้งมาตรฐานไว้สำหรับบุตร
 แครนคอด (Crandall)² ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของบิดามารดาที่มีส่วนช่วยพัฒนา
 ความต่องการสัมฤทธิ์ พบว่า บิดามารดาที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและ
 สังคมระดับกลางและระดับสูงหวังที่จะให้บุตรมีการศึกษาสูง และประสบความสำเร็จในวิชาชีพ
 ในขณะที่บิดามารดาที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำมุ่งหวังเพียง
 แต่ให้บุตรมีการศึกษาเพียงพอหางานทำได้เท่านั้น

¹Rosen, "Socialization and Achievement.....": 623.

²Vaughn J. Crandall, "Achievement" Child Psychology. The
Sixty Second Yearbook of the National Society for the Study of
Education, Part 1. (Chicago: University of Chicago Press, 1963).
 p. 187.